

Genganger gennem en Aarrække, om hvilken der imidlertid ogsaa er i alt Fald overordentlig delte Meninger i Befolkningen, er Bevillingen til Dr. Hindhedes Forsøg. Den fremtræder med et Beløb af 29 990 Kr., saa man ser, at den er meget nøje afstemt. Jeg tror, det var paa Tide at komme bort fra en hel Del af disse større og mindre Bevillinger, som ikke yder nogen virkelig Valuta i Forhold til det, de koster Staten.

Som jeg sagde før: det er naturligvis ikke disse Poster, der øver afgørende finansiel Indflydelse paa Budgettet som Helhed. Men der er andre Ting, der gør dette i en ganske overordentlig høj Grad, f. Eks. Statsvirksomhederne. Naar man ser paa det Udbytte, som i det kommende Aar forventes af Statsvirksomhederne, maa man uvilkaarlig studse over, at nogle af dem kun giver et ganske ringe Udbytte, og det er de største af dem; en Del af de andre giver endog Minus. Af dem, som er opført med Minus, er der Statsprøveanstalten, Justervæsenet, den kgl. Mønt og — ja, Statshavnene, det bliver jo noget for sig selv, men de andre tre er dog Virksomheder, af hvilke man vel kunde forlange, at de skulde kunne drives i alt Fald uden Underskud. Og hvad de andre store Statsvirksomheder angaar: Statsbanerne, Postvæsenet og Telegrafvæsenet, skulde de i hvert Fald kunne drives saaledes, at de, selv om de ikke var nogen Indtægtskilde for Statskassen, dog ikke blev en Udgiftspost. Naar man tænker paa, at der er anbragt 520 600 000 Kr. i Statsbanerne, er det Udbytte, der her opføres, 2 039 771 Kr., jo en ganske uforsvarlig Rente deraf, og den Afskrivning, der er foretaget, 1 pCt., er ikke mere end knap nok forsvarlig. Der maa være noget galt med Driften af disse Virksomheder, naar de ikke kan give et bedre Udbytte og ikke kan forrente sig selv, og det synes jeg, man hurtigst muligt maatte stræbe efter at faa redresseret. For Øjeblikket er det jo saaledes, at det er Skatteyderne, der igennem de almindelige Skatter og Afgifter maa dække Underskuddet ved disse Statsvirksomheder. Jeg synes, det er noget, man i den kommende Tid i højeste Grad bør have Opmærksomheden henvendt paa.

Saaledes som Budgettet foreligger, betegner det et Lypunkt i Forhold til de

Budgetter, vi har været vante til at se nu i en Række af Aar. Der er en betydelig Fremgang, men Stillingen er dog ikke anderledes, end at den hurtigt kan forrykkes ved forefaldende Uheld, navnlig ved Prisstigninger. Derfor synes jeg, at den maner til den allerstørste Forsigtighed i den kommende Tid, Forsigtighed ogsaa fra Ministeriets Side med Hensyn til, hvilke nye Lovforslag der fremsættes, for saa vidt det drejer sig om Love, der fremkalder nye Udgifter for Staten.

Med disse Bemærkninger skal jeg tilde mig at anbefale det foreliggende Finanslovsforslag til hurtig Fremme.

Brandes: Der blev ved tredje Behandling af Finanslovsforslaget i Folketinget stillet 400 Ændringsforslag, noget over endda, og skønt ikke alle disse Ændringsforslag er lige vigtige, viser det jo dog, hvor omfattende Folketingets og Folketingets Finansudvalgs Arbejde er med Hensyn til dette Forslag. Det viser ogsaa, i hvilken Grad Landstinget staar fremmed for Finanslovsforslaget, saaledes at Landstinget jo end ikke tænker paa at sende det i Udvalg. Jeg skal ikke dvæle ved tidligere Tidens Stridigheder, men jeg skal minde om, at der var en Tid, da Landstinget hævdede sin Ligeberettigelse med Hensyn til Finansloven. Jeg antager, at dette nu er en skrinlagt Teori, og at der end ikke i det konservative Folkeparti findes synderlige Rester tilbage af den. Nu er Spørgsmaalet jo ikke videre interessant i Øjeblikket, fordi den høje Regering har Flertal i begge Ting, og Finanslovsforslaget kommer her til os enstemmigt vedtaget i Folketinget. Men dette kan jo skifte, saaledes at man kunde tænke sig et Landsting, der stod politisk fjendtligt mod Folketingets Flertal. I saa Tilfælde tror jeg dog ikke, Striden vil dukke op. Skulde det ske, antager jeg — jeg ved det ganske vist ikke —, at den højtærede Statsminister vil være paa den Side, som hævder, at Landstingets Indflydelse paa Finansloven er ingen. Med Hensyn til Enkelthederne kommer Forslaget til os, uden at der kan være Tale om nogen Prøvelse af disse, og Helheden er for os i Landstinget et ganske uforanderligt Resultat. Dette staar vel ikke i vor Grundlov, men det hører til den uskrev-